

Državni izpitni center

P 1 4 1 S 3 1 0 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

VZGOJA PREDŠOLSKEGA OTROKA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 11. junij 2014

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ C	
2	1	♦ A	
3	1	♦ Č	
4	1	♦ B	
5	1	♦ C	
6	1	♦ Č	
7	1	♦ B	
8	1	♦ C	
9	1	♦ B	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	1	♦ DA	
	1	♦ NE	
	1	♦ DA	
	1	♦ NE	
	1	♦ NE	
	1	♦ DA	
	1	♦ NE	
Skupaj	7		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	2	♦ 1,2 ali 1,20 ♦ plezati	
12	2	♦ mišični tonus ♦ refleksi	Rešitve 'odzivanje' NE upoštevamo.
13	2	♦ specifično / jasno / 3. faza / tretja faza ♦ 8 mesecev (toleranca +/- 1 mesec)	Rešitve 'varno' NE upoštevamo (kandidat zamenjuje faze navezanosti s tipi navezanosti). Rešitve '8 mesecev do 1,5 leta' NE upoštevamo (kandidat zamenjuje začetek stopnje in trajanje).
14	1	♦ veda/znanost/znanstvena veda/znanstvena disciplina ♦ pouka oziroma poučevanja	Za dve pravilni rešitvi 1 točka. Rešitev 'vzgoja' in 'učenje' NE upoštevamo.
15	2	♦ globalne cilje ♦ cilje ♦ primere dejavnosti 1–3 / 1. starostno obdobje / prvo starostno obdobje ♦ primere dejavnosti 3–6 / 2. starostno obdobje / drugo starostno obdobje ♦ vloga odraslih	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka. Vrstni red ni pomemben. Če navede področja dejavnosti, rešitev ni pravilna.

Naloga	Točke	Rešitve	Dodatna navodila
16	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Materino mleko vsebuje vse potrebne hranilne in zaščitne snovi / odpornost / zaščita pred virusi. ♦ Materino mleko je lahko in hitro prebavljivo. ♦ Materino mleko je sterilno in primerno ogreto. ♦ Materino mleko varuje pred alergijami, ♦ Z dojenjem se vzpostavlja čustvena vez z mamo / navezanost. ♦ Občutek varnosti. ♦ Navajanje na različne okuse ... 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka. Rešitve 'Razvoj sesalnega refleksa' NE upoštevamo.
17	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Primarna socializacija otrok uspeva samo v čustveno ugodnem vsakodnevnem in osebno stiku. ♦ Omogoča razvojno identifikacijo otroka s starši ali drugimi "pomembnimi odraslimi". ♦ V nobenem poznejšem obdobju ni otrok tako plastičen in njegovih sposobnosti ni mogoče tako aktivirati kakor v predšolskem obdobju, zato moramo v tem obdobju pri otroku razvijati čustveno, kognitivno, socialno, moralno, telesno, motorično in govorno področje njegove osebnosti. ♦ Učinki primarne socializacije odločilno segajo v naslednje stopnje socializacije – če je uspešna primarna, bosta uspešni tudi sekundarna in terciarna socializacija. ♦ Otrok si v tem obdobju pridobi delovne in učne navade ter usvoji osnovne zdravstveno-higienske privajenosti. ♦ Potekati mora v okolju, v katerem se otrok počuti varnega in sprejetega (družina, vrtec, bližnji sorodniki), saj je to pogoj za uspešno vzgojo in socializacijo ... 	Za dva opisa 1 točka. Poleg že odeljenih pojmov se upoštevajo primeri, v katerih so navedeni še naslednji pojmi: <ul style="list-style-type: none"> ♦ empatičen (odnos) ♦ pripadnost ♦ ljubezen ♦ navade (družine) ♦ vrednote ♦ pravila ♦ čustvena vez ♦ intima ♦ osebnostni razvoj ♦ samopodoba ♦ vključenost (v skupino) ♦ komunikacija ♦ sodelovanje ♦ interakcija ♦ vzor, zgled ♦ posnemanje ...
18	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Odzivanje/neodzivanje staršev in okolice na glasove (čustveni šoki, doživetje strahu, slabe izkušnje). 	
19	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ (čustvena) tolažba ♦ razlaga pojavov in načrt vedenja ♦ spodbujanje k soočanju s situacijo ♦ uporaba modela ♦ povečevanje otrokovega občutka nadzora ... 	

Skupno število točk IP 1: 30

IZPITNA POLA 2

Splošno navodilo

Če kandidat pri nalogi iz določenega modula odgovarja s pojmi in izrazi drugega modula, rešitev ocenimo kot pravilno, če odgovor vsebinsko ustreza.

1. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	Vzgojni slog, ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ demokratični ♦ demokratično-permisivni ♦ avtoritativni ♦ prožni ♦ fleksibilni 	
1.2	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Prevladuje pravo razmerje med popustljivostjo in strogostjo. ♦ V tem odnosu prevladujejo vrednote, ki temeljijo na enakosti, svobodi in odgovornosti. ♦ Upoštevajo se potrebe in želje posameznika, vendar ne na račun pravic drugih. ♦ Prevladuje pozitivna/prijetna čustvena klima. ♦ Osebni odnosi temeljijo na sodelovanju vseh. ♦ Medsebojno spoštovanje in spoštovanje pravil. ♦ Otrok je subjekt vzgoje. ♦ Otrok je ljubljen, spoštovan in sprejet. ♦ Odrasli je zdrava avtoriteta. ♦ Otroka spodbuja med in pred dejavnostjo ter po njej. ♦ Ta vzgojni slog uporablja pohvale, nagrade, obljube, priznanja. ♦ Prevladuje dvosmerno komuniciranje ... 	Za opis štirih značilnosti 2 točki, za opis treh ali dveh značilnosti ali navedbo štirih značilnosti (brez opisa) 1 točka.
1.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ represivni / avtoritarni / avtokratski / trdi ♦ popustljivi / laissez-fair / anarhični / vsedopuščajoči / anarhično-permisivni / mehki / kaotični 	Za navedbo obeh slogov 1 točka.
Skupaj	4		

2. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ gnetljivost ♦ elastičnost ♦ prožnost ♦ plastičnost ♦ fleksibilnost 	
2.2	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otrok je izredno duševno gnetljiv zaradi prožnosti živčnega sistema. ♦ Gnetljivost se kaže v hitrem, bujnem razvoju mnogih sposobnosti otroka, dojemljivosti za učenje, kulturne vplive ... ♦ Gnetljivost se z leti zmanjšuje. ♦ Spontano učenje ... 	
2.3	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ biološki primanjkljaj/deficit (potreba po hrani, varnosti, uveljavljanju) ♦ sugestibilnost/vodljivost ♦ egocentričnost (trma) ♦ čustvenost ♦ čutnost ♦ duševna ranljivost ♦ motiviranost in radovednost ♦ usmerjenost v igro 	Za štiri značilnosti 2 točki, za tri ali dve 1 točka.
2.4	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vrtec lahko ponudi staršem in otrokom učenje tujih jezikov kot dopolnilno/dodatno dejavnost v popoldanskem času. ♦ Vzgojitelj vključuje učenje elementov tujega jezika v sklop dnevne rutine in vodenih/načrtovanih dejavnosti ... 	
Skupaj	6		

3. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ zorenje možganskih centrov ♦ slabši telesni razvoj ♦ slaba telesna kondicija ♦ slabši razvoj mišljenja ♦ pretirano ukvarjanje s športom ♦ stres ♦ strah ♦ negativne izkušnje ♦ biološki primanjkljaj ♦ podedovane okvare telesa ♦ teratogeni dejavniki med nosečnostjo matere ... 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka. Rešitve 'zorenje možganskih celic' NE upoštevamo. Rešitve 'motnje v gibalnem razvoju' NE upoštevamo. Rešitve 'genetika/dednost' NE upoštevamo.
3.2	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ različne gibalne igre, telesne vaje ♦ skrb za otrokovo telesno samopodobo ♦ sproščanje ♦ čustvena podpora prestrašenemu in negotovemu otroku v gibanju ... 	
Skupaj	5		

4. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Razvojna kriza je obdobje posebne ranljivosti, ko otrok mora rešiti konflikt / razdvojenost / notranji boj ... ♦ Razvojna kriza je naloga, ki jo mora posameznik opraviti v določenem obdobju. 	
4.2	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Matjaž je na stopnji iniciativnost nasproti občutku krivde. ♦ Nerazrešena stopnja zaupanje/nezaupanje (ker je otrok nezaupljiv do zunanjega sveta – vzgojiteljice in sovrstnikov). 	<p>Za pravilno umestitev Matjaža, poimenovanje nerazrešene stopnje in pojasnitev odgovora 3 točke, za pravilno umestitev Matjaža, poimenovanje nerazrešene stopnje brez pojasnitve odgovora ali samo poimenovanje nerazrešene stopnje in pojasnitev odgovora 2 točki, za pravilno umestitev Matjaža ali poimenovanje nerazrešene stopnje 1 točka.</p> <p>Rešitve 'tretja/3. stopnja' NE upoštevamo.</p>
4.3	3	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ pozitiven jezik brez ponižujočih pripomb in negativnih sporočil ♦ uporaba pohval in pozitivnih pripomb, ki otroku sporočajo, da mu vzgojitelj želi pomagati ♦ predvidljivo okolje in ravnanje ♦ spoštovanje in upoštevanje otrokovih potreb ♦ poslušanje, navduševanje in pozitivno čudenje nad njegovim napredkom ♦ spodbujanje njegove samoiniciative, učenja ♦ opogumljanje ♦ izražanje skrbi zanj ... 	<p>Za dva ustrezno opisana načina 3 točke, za en ustrezno opisan način in en delni opis 2 točki, za dva le navedena ali dva slabše opisana primera 1 točka.</p>
Skupaj	7		

5. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ dovolj časa za prehod od dejavnosti k umivanju rok ♦ prijetno vzdušje ♦ omogočanje in spodbujanje samostojnosti ter sodelovanja (pri pripravi miz, delitvi hrane) ♦ umiritev (glasba, peta pesem, pravljica ...) ♦ umivanje rok ♦ delitev hrane ♦ določitev dežurnih ... 	Za navedbo štirih elementov 2 točki, za navedbo treh 1 točka.
5.2	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ upošteva možnost izbire (upoštevanje različnosti glede količine in vrste hrane) ♦ omogoča dovolj časa in poskrbi za prijetno vzdušje ♦ navaja na primerno vedenje pri mizi (raba pribora, tiho pogovarjanje, vljudnostni izrazi) ♦ omogoča in spodbuja samostojnost in sodelovanje pri pospravljanju miz po zajtrku ... ♦ navaja otroke na samostojnost pri hranjenju in na pokušanje hrane, ki je mogoče otroku neznana ♦ je dober zgled pri rabi vljudnostnih izrazov, ne govori s polnimi usti ... 	Za navedbo štirih elementov 2 točki, za navedbo treh 1 točka.
Skupaj	4		

6. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	4	<p>Načelo omogočanja izbire, ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Temelji na otrokovi pravici do drugačnosti in soodločanja o stvareh, ki ga zadevajo. ♦ Vzgojiteljica mora otroku nuditi možnost izbire med različnimi dejavnostmi. ♦ Dosledno upoštevanje tega načela lahko vodi do vedno enake izbire otroka, kar mu ne daje možnosti za učenje, razvoj in napredek na različnih področjih. 	Za predstavitev značilnosti načela omogočanja izbire 2 točki.
		<p>Načelo uravnoteženosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vzgojiteljico obvezuje, da mora pri načrtovanju upoštevati vsa področja dejavnosti in s tem spodbujati različne vidike otrokovega razvoja. 	Za predstavitev značilnosti načela uravnoteženosti 2 točki.
6.2	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Z upoštevanjem obeh načel vzgojiteljica zagotavlja vsem otrokom pogoje za optimalno učenje in razvoj (z dnevno rutino: zdravstveno-higienske navade, spanje/počitek, igrače/igra, načrtovane dejavnosti in drugi ustrezni odgovori). ♦ Vzgojiteljica mora otroku nuditi možnost izbire med različnimi dejavnostmi in vsebinami, vendar gre vedno za izbiro med alternativnimi dejavnostmi in vsebinami, ne pa za izbiro med sodelovanjem in nesodelovanjem, aktivnostjo in neaktivnostjo, »usmerjeno zaposlitvijo« in prosto igro. 	
Skupaj	6		

7. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otroci morajo biti pod stalnim nadzorom strokovnega delavca. ♦ Iz dosega otrokovih rok odstranimo vse majhne predmete in nevarne stvari, ki bi jih otrok glede na starostno obdobje lahko pogoltnil ali vdihnil. ♦ Iz okolice odstranimo vse plastične vrečke in folije, v katere bi otrok potisnil glavo in se zadušil. ♦ Vrvice, trakove, verižice dude in podobno odstranimo, da si jih pri obračanju v spanju ne ovije okoli vratu (zadušitev). ♦ Pritrjene omare, zaščiteni radiatorji, nederseča tla. ♦ Zavarovane električne vtičnice, zaščiteni okna. ♦ Seznanitev otrok z nevarnimi pripomočki za delo. ♦ Redno odstranjevanje poškodovanih igrač. ♦ Zaobljeni oz. zavarovani robovi pohištva, pregledno, varno in funkcionalno razporejeno pohištvo, nemotena prehodnost, odsotnost nevarnih snovi (čistila, zdravila, kemikalije ...). 	Za štiri ukrepe 2 točki, za tri ali dva 1 točka.
7.2	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ varovalna ograja, ustrežna višina ograje ♦ vzdrževana igrala ♦ varovalna podlaga pod visokimi igrali ♦ senca ♦ odsotnost strupenih rastlin ♦ zaprta vrata, da jih otrok ne more odpreti ♦ igrišče ustreza zdravstvenim in higienskimi zahtevam ♦ stalen nadzor ... 	Za štiri ukrepe 2 točki, za tri ali dva 1 točka.
Skupaj	4		

8. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ preprečuje nastanek rahitisa / sinteza vitamina D / trdnost kosti ♦ ugodno vpliva na počutje / razpoloženje ♦ tvorba melanina / pigmentacija ... 	Za dve rešitvi 1 točka.
8.2	1	♦ Otrok ne izpostavljamu soncu v času, ko najmočneje pripeka (običajno od 10. do 17. ure / 11. do 16. ure).	Rešitve 'okrog 12. ure' NE upoštevamo.
8.3	2	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kožo zaščitimo z zaščitno kremo ali oljem ali tanko plastjo oblačila. ♦ Glavo pa s platnenim klobučkom ali drugim ustreznim pokrivalom. ♦ Teraso v vrtcu naj bodo pokrite z zaščitno streho, prav tako drugi večji zunanji objekti, ki so namenjeni igri otrok. ♦ Dejavnosti izvajamo v senčnem delu. ♦ V vročem vremenu moramo poskrbeti, da bo otrok dovolj pil in počival. 	Za navedbo treh različnih zaščit 2 točki, za navedbo dveh 1 točka.
Skupaj	4		

Skupno število točk IP 2: 40